

نقش غذای زنده در تکثیر و پرورش ماهیان زینتی دریایی

بهزاد سروی*^۱، سجاد پور مظفر^۱، طیبه علی بیگی^۲

*bsarvi@ut.ac.ir

۱- پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان، مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و

ترویج کشاورزی، بندرعباس، ایران

۲- گروه شیلات، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

تاریخ دریافت: مهر ۱۴۰۲

تاریخ پذیرش: دی ۱۴۰۲

چکیده

تکثیر و پرورش موفقیت آمیز ماهیان زینتی دریایی به میزان قابل توجهی به شکار، هضم و جذب مقادیر مکفی غذای زنده وابسته است. مهم ترین عامل محدود کننده در تولید ماهیان زینتی دریایی، نیاز به غذای زنده با اندازه مناسب به عنوان خوراک آغازین است. این موضوع به دلیل اندازه کوچک دهان در بسیاری از گونه‌ها با ارزش تجاری بالاست. بنابراین، نیاز به غذای زنده با اندازه مناسب از ضروریات اساسی در تولید ماهیان زینتی دریایی محسوب می‌گردد. در همین راستا، توسعه و پیشرفت در به کارگیری غذای زنده جدید برای گسترش این صنعت مورد نیاز است. متداول ترین غذای زنده استفاده گردیده در پرورش لارو ماهیان زینتی دریایی روتیفر و آرتمیاست. این طعمه‌ها از نظر اندازه به خصوص جنبه تغذیه‌ای ایده‌آل نیستند. پیشرفت‌های قابل توجهی در پرورش لارو ماهیان زینتی دریایی به وسیله فراهم‌آوری کوپه پودها و مژه‌داران جهت تغذیه آنها قابل دستیابی است. در حال حاضر، گونه‌های مختلف کوپه پودها می‌توانند با موفقیت تکثیر گردند. مشارکت کوپه پودها در برنامه تغذیه‌ای لاروها، به عنوان خوراک انحصاری یا مکمل طعمه‌های سنتی نظیر روتیفر و آرتمیا به سبب کیفیت تغذیه‌ای بالای آنها و دامنه گسترده‌تر تنوع اندازه‌ی قابل دسترس کوپه پودها برای مراحل مختلف تکامل لاروی سودمند است. مژه‌داران به سبب دارا بودن اندازه کوچک، یک منبع غذایی مناسب جهت استفاده در تغذیه لارو ماهیان دریایی زینتی با اندازه دهان بسیار کوچک هستند. آنها از ویژگی‌های یک غذای زنده موثر مانند تولید مثل سریع، تحمل کشت‌های متراکم، مصرف انواع مواد غذایی و امکان غنی‌سازی برخوردارند.

کلمات کلیدی: لارو، ماهیان زینتی دریایی، تکثیر و پرورش، غذای زنده

مقدمه

غذای زنده اصلی‌ترین جزء در خوراک لارو ماهیان پرورشی است به‌خصوص زمانی که لاروهای غیر تکامل یافته ماهیان دریایی^۸ پرورش داده می‌شوند. لاروهای غیر تکامل یافته آنها می‌توانند که با پایان جذب کیسه زرده، هنوز در یک وضعیت غیر تکامل یافته به سر می‌برند و باله‌ها در آنها به صورت کامل شکل نگرفته است. در این دسته از لاروها، سیستم گوارشی در این زمان در مرحله ابتدایی تکامل بوده و فاقد معده هستند. در فقدان معده هضم پروتئین در سلول‌های اپیتلیال بخش خلفی روده رخ می‌دهد. چنین سیستم هضمی در غالب موارد فاقد توانایی هضم و فرآوری خوراک‌های فرموله به شکلی است که سبب رشد و بازماندگی لاروها در مقایسه با زمان تغذیه آنها با غذای زنده گردد. بنابراین، استفاده از غذای زنده برای پرورش موفقیت‌آمیز لارو تقریباً همه گونه‌های دریایی پرورش‌یافته در شرایط اسارت، ضروری است (Olivotto *et al.*, 2017c).

در واقع، به رغم پیشرفت‌های اخیر در تکامل خوراک‌های فرموله جهت پرورش لارو ماهیان، تغذیه اغلب گونه‌های مورد علاقه جهت آبی‌پروری هنوز به غذای زنده در مراحل اولیه تکامل لاروها وابسته است. اگرچه کم بودن ظرفیت هضمی لاروهای غیر تکامل یافته تنها عامل وابستگی آنها به غذای زنده نیست. غذاهای زنده به سبب شنا کردن به صورت ثابت در پیکره آب در دسترس لاروها هستند در حالی که خوراک‌های فرموله یا در سطح آب تجمع می‌یابند یا در عرض چند دقیقه به کف مخازن سقوط می‌کنند. از این‌رو، در مقایسه با غذاهای زنده کمتر در دسترس لاروها هستند. به‌علاوه، تغذیه لاروها وابسته به بینایی است و آنها به صورت ذاتی به حمله کردن به ارگانیزیم‌های در حال حرکت، تطابق یافته‌اند و جنبش غذای زنده سبب تحریک پاسخ تغذیه‌ای لاروها می‌گردد (Rønnestad *et al.*, 2013). همچنین غذای زنده دارای یک اسکلت خارجی نازک با محتوی آب زیاد (بیش از ۸۰ درصد) و مواد تغذیه‌ای خشک کمتر هستند و به همین علت ممکن است، برای لاروها دلپذیرتر باشند زمانی که وارد دهان آنها می‌شوند، در مقایسه با خوراک فرموله که سخت و خشک هستند (Langdon, 2003).

لارو ماهی باید طعمه‌ها را به طور کامل بلعد، زیرا دندان‌ها در مراحل بعدی رشد در آنها ظاهر می‌گردند (Rønnestad *et al.*, 2013)، به همین دلیل غذای زنده باید اندازه مناسبی داشته

باشد (Moorhead and Zeng, 2017). عموماً، لاروها تمایل دارند که طعمه‌هایی با اندازه ۵۰-۲۰ درصد اندازه دهان خود را انتخاب کنند تا از سایش مری توسعه نیافته جلوگیری گردد. لارو ماهیانی که با طعمه‌های بزرگ در شرایط پرورشی تغذیه می‌شوند، به دلیل ناتوانی در بلع آنها، دارای میزان مرگ‌ومیر بالایی هستند (Yúfera and Darias, 2007). این امر نشان می‌دهد که برای جلوگیری از تلفات لارو در زمان پرورش آنها در شرایط محصور، باید از غذاهای زنده با اندازه متناسب با اندازه دهان آنها استفاده شود.

بسیاری از لاروهای ماهیان زینتی صخره‌های مرجانی مشخصاً دارای اندازه دهان کوچک هستند (Moorhead and Zeng, 2017). در نتیجه، تکثیر و پرورش موفق چنین گونه‌هایی مستلزم به‌کارگیری غذای زنده با اندازه کوچک و مناسب برای اندازه دهان آنهاست. به طور کلی، روتیفر به عنوان خوراک آغازین مورد استفاده قرار می‌گیرند، پس از آن ناپلی آرتمیا و در نهایت آرتمیا غنی شده با افزایش تدریجی اندازه دهان لاروها استفاده می‌شوند (DiMaggio *et al.*, 2017). گونه‌های زینتی دریایی که در حال حاضر تکثیر می‌شوند، می‌توانند از خوراک‌های زنده متداول تغذیه نمایند. اما پرورش لارو برخی از گونه‌ها با ارزش تجاری بالا به‌خصوص آنهایی که ساکن صخره‌های مرجانی هستند، به دلیل اندازه کوچک دهان لارو آنها با استفاده از غذاهای زنده سنتی متداول امکان‌پذیر نیست. در واقع، ناتوانی در فراهم‌آوری غذای زنده با اندازه مناسب جهت پرورش چنین گونه‌هایی در مراحل اولیه رشد و تکامل لارو آنها، بزرگترین مانع برای توسعه بیشتر تکثیر ماهیان زینتی دریایی با ارزش تجاری بالا محسوب می‌گردد (Moorhead and Zeng, 2010). بنابراین، استفاده از غذاهای زنده جدید با اندازه و ارزش تغذیه‌ای مناسب و پیشرفت در زمینه تکنیک‌های تولید انبوه آنها بسیار ضروریست. این مرور استفاده از خوراک‌های زنده از جمله جلبک، روتیفر، آرتمیا، کوپه‌پود و مژه‌داران را بررسی می‌کند و مزایا و معایب هر کدام را هنگام استفاده برای پرورش ماهیان زینتی دریایی مورد بحث قرار می‌دهد.

ریز جلبک‌ها

ریزجلبک‌ها یک منبع غذایی مهم در پرورش تجاری تمامی مراحل رشد دو کفه‌ای‌ها و لاروهای میگوی خانواده پنائیده و غذای اولیه زئوپلانکتون‌های مورد استفاده در پرورش لارو و بچه

8. Altricial larvae

است فقط حاوی یک یا چند ماده غذایی کلیدی باشند. بنابراین، به منظور فراهم‌آوری یک مجموعه غذایی با تناسب بهتر، مخلوطی از ریزجلبک‌ها به صورت مستقیم یا از طریق غنی‌سازی ژئوپلانکتون‌ها باید جهت تغذیه لاروها استفاده گردد.

یک روند متداول در پرورش لاروها افزودن ۵۰۰-۲۰۰ هزار سلول جلبکی به ازاء هر میلی‌لیتر به مخازن پرورش آنها به منظور بهبود تولید است (سیستم آب سبز^۸). نظریه‌های پیرامون استفاده از آب سبز جهت پرورش لاروها شامل، بهبود کیفیت آب به‌وسیله تولید اکسیژن، تثبیت اسیدیته، کاهش نفوذ نور به مخازن که دارای تأثیر سودمند روی لاروهاست (به‌خصوص در لاروهای که گرایش مثبت به نور دارند)، اثرات پروبیوتیک (تجمع باکترهای مفید در روده لاروها) و حفظ ارزش تغذیه‌ای ژئوپلانکتون‌هاست.

مشکلات استفاده از جلبک

تولید ریزجلبک‌ها گران است و نیاز به نیروی انسانی زیاد و احداث تأسیسات زیر بنایی گران قیمت دارد. همچنین به دلیل وجود مواد مغذی در محیط کشت ریزجلبک‌ها، آنها بسیار مستعد به آلودگی‌های باکتریایی هستند که سبب کند شدن و از بین رفتن کشت آنها می‌گردد. همچنین آلودگی ریزجلبک‌ها به پروتوزوآ^۸، نظیر مژه‌داران^۸ در طول دوره کشت آنها به سبب عدم رعایت نکات بهداشتی بسیار شایع است. این آلودگی‌های اخیر می‌تواند به سایر موجودات تغذیه کننده از ریزجلبک‌ها منتقل گردد و سبب بروز تلفات در آنها شود.

روتیفر

روتیفرها متازوئرهاى کوچکی هستند که به صورت گسترده در آبزی‌پروری مورد استفاده قرار می‌گیرند و به دلیل تراکم‌پذیر بودن در زمان کشت محبوب هستند (Le et al., 2017). روتیفرها معمولاً به صورت زنده نگهداری و کشت می‌شوند (Lawrence et al., 2012). با استفاده از روش‌های پیشرفته، تراکم کشت می‌تواند به ۱۶۰/۰۰۰ روتیفر در میلی‌لیتر برسد (Yoshimura et al., 2003). شناسایی دقیق نوع روتیفر مورد استفاده در آبزی‌پروری پیچیده است. قبلاً تصور می‌شد که همه

ماهیان قلمداد می‌گردند. عامل‌هایی نظیر ترکیبات بیوشیمیایی، قابلیت هضم، اندازه و شکل در ارزش غذایی ریزجلبک‌ها دخیل است. مطالعات متعددی نشان می‌دهد که جلبک‌ها در انتهای مرحله رشد لگاریتمی در بردارنده ۴۰-۳۰ درصد پروتئین، ۲۰-۱۰ درصد چربی و ۱۵-۵ درصد کربوهیدرات هستند (Brown et al., 1997). اگرچه پرورش جلبک‌ها تا مرحله سکون سبب تغییر قابل ملاحظه این ترکیبات می‌شود (Brown et al., 1993). میزان ویتامین‌ها و آنتی‌اکسیدانت‌ها در میان ریزجلبک‌ها یکسان نیست. میزان ویتامین C دارای بالاترین نوسان است (۱۶-۱ میلی‌گرم در گرم وزن خشک) (Brown and Miller, 1992). به عنوان تولیدکنندگان اولیه در زنجیره غذایی آبزیان، ریزجلبک‌ها منبع بسیاری از ترکیبات تغذیه‌ای مهم به‌خصوص اسیدهای چرب غیر اشباع نظیر DHA^۸، EPA^۸ و ARA^۸ هستند که این ترکیبات برای بسیاری از ارگانیزم‌های آبی دریایی ضروری هستند. اغلب گونه‌های جلبکی درصدهای متوسط تا بالای EPA را نمایش می‌دهند (۳۴-۷ درصد). Prymnesiophytes (Pavlova و Ischrysis) و Cryptomonads نسبتاً غنی از DHA هستند (۱۱-۰/۲ درصد) درحالی‌که Eustigmatophytes (نظیر Nannochloropsis)، Rhodophytes و Diatoms دارای بالاترین درصد ARA هستند (تا ۴ درصد). Dunaliella Chlorophytes و Chlorella (از نظر EPA و DHA دارای کمبود هستند، اگرچه برخی از گونه‌های آن دارای مقادیر اندک EPA هستند (تا ۳/۲ درصد). به سبب کمبود اسیدهای چرب غیر اشباع، کلروفیت‌ها دارای ارزش تغذیه‌ای ضعیف هستند، بنابراین، استفاده از آنها به صورت انفرادی مناسب نیست. Prasinophytes حاوی مقادیر قابل ملاحظه EPA (نظیر Tetraselmis) و DHA (نظیر Micromonas) هستند، اما به‌ندرت حاوی هر دو هستند (Brown et al., 1997). حتی اگر لارو ماهیان به صورت فعال از ریزجلبک‌ها تغذیه نکنند، اسیدهای چرب آنها به صورت موثری از طریق میانجیگری ژئوپلانکتون‌های مطرح به عنوان غذای زنده به لاروها منتقل می‌گردد. متداول‌ترین ریزجلبک‌های مورد استفاده برای غنی‌سازی ژئوپلانکتوها به‌وسیله اسیدهای چرب غیر اشباع، آنهايي هستند که حاوی سطوح بالایی از DHA هستند (نظیر Ischrysis). به‌علاوه، ریزجلبک‌ها ممکن

^۸. Green water

^۸. Protozoa

^۸. Ciliate

^۸. Docosahexaenoic acid

^۸. Eicosapentaenoic acid

^۸. Arachidonic acid

روتیفرهای *plicatilis* به عنوان خوراک برای لاروها با دهان کوچک (Dhont et al., 2013)، استفاده از آن مانع از تکثیر گونه‌های زینتی دریایی با اندازه‌های دهان بسیار کوچک شده است. برای تنوع بخشیدن به گونه‌های ماهیان زینتی دریایی جهت تکثیر، طعمه‌های کوچکتری مورد نیاز است (Calado et al., 2017).

روتیفرهای بسیار کوچک

در حال حاضر، روتیفرهای بسیار کوچک (۹۰-۱۱۰ میکرون) به عنوان *B. rotundiformis* طبقه‌بندی می‌شوند (Hagiwara et al., 2014)، اگرچه گاهی اوقات به عنوان بخشی از مجموعه گونه‌های *B. plicatilis* نیز شناخته می‌شوند (Leal et al., 2018). آنها به‌ویژه برای لاروها با اندازه کوچک دهان مفید هستند (Wullur et al., 2009) و برای تکثیر موفقیت‌آمیز ماهیان خوراکی مانند هامور استفاده شده‌اند (Ostrowski and Laidley, 2001). با این حال، منابع کمی در رابطه با استفاده از *B. rotundiformis* در تکثیر ماهیان زینتی دریایی وجود دارد، احتمالاً به این دلیل که برای برخی از لاروها نامناسب به نظر می‌رسد. *B. rotundiformis* مورد استفاده جهت تغذیه لاروهای سرخوی قرمز (*Lutjanus argentimaculatus*) به صورت زنده از روده آنها دفع گردید که نشان می‌دهد آنها در کانال گوارشی هضم نشدند (Schipp et al., 1999). نتایج ضعیفی نیز زمانی که *B. rotundiformis* جهت تغذیه لارو برخی گونه‌های زینتی دریایی استفاده شد نظیر فرشته ماهی عبوس^۸ (*Centropyge ferrugata*) (Hagiwara et al., 2014) و فرشته‌ماهی نیم دایره^۸ (*Pomacanthus semicirculatus*) مشاهده گردید (Leu et al., 2009). در حال حاضر، شواهد برگرفته از متون علمی نشان می‌دهد که عدم قابلیت هضم این گونه احتمالاً آن را به یک گزینه نامناسب جهت تغذیه لارو ماهیان زینتی دریایی تبدیل کرده است.

روتیفر *Proales similis*

این روتیفر یک گونه یوری هالین با اندازه بدن کوچک (تقریباً ۸۳ میکرون طول و ۴۰ میکرون عرض) است (Wullur et al., 2009). این روتیفر یک گونه جدید است که پس از کشف در سال ۲۰۰۴ به عنوان غذای زنده در آبی‌پروری به کار گرفته شده است. *P. similis* با موفقیت در پرورش فرشته ماهی

روتیفرها نژادهای مختلف *Brachionus plicatilis* هستند. اما مشخص شده است که *B. plicatilis* به احتمال زیاد یک گونه مختلط است. گونه *Brachionus rotundiformis* نیز که به‌تازگی شناسایی شده است، یک گونه مختلط محسوب می‌گردد (Dhont et al., 2013). در آبی‌پروری روتیفرها براساس اندازه به سه دسته شامل بزرگ^۸ (L-type)، کوچک^۸ (S-type) و بسیار کوچک^۸ (SS-type) تقسیم می‌گردند (Le et al., 2017).

روتیفرهای بزرگ و کوچک

روتیفرهای بزرگ (۳۴۰-۱۳۰ میکرون) و کوچک (۱۰۰-۱۲۰ میکرون) همه *B. plicatilis* هستند که بر اساس اندازه بدن متمایز می‌شوند (Hagiwara et al., 2014). تنوع اندازه *B. plicatilis* آنها را به خوراک آغازین مناسب برای میزبانی از ماهیان زینتی دریایی با اندازه‌های متفاوت دهان تبدیل نموده است. لاروها با اندازه دهان بسیار کوچک اغلب پس از تغذیه با طعمه‌های کوچکتر به روتیفر تغییر رژیم غذایی داده می‌شوند (DiMaggio et al., 2017) که نشان می‌دهد نقش *B. plicatilis* ممکن است با پیشرفت صنعت مهم‌تر شود. روتیفر *B. plicatilis* به طور معمول به عنوان خوراک آغازین برای تغذیه دلقک ماهیان (*Amphiprion percula* و *Amphiprion ocellaris*) در تکثیر تجاری استفاده می‌شود (Avella et al., 2007). این روتیفر اخیر در تولید تجاری سایر گونه‌های زینتی دریایی محبوب مانند، دوشیزه ماهیان^۸، Gobies، Blennies و Dottybacks استفاده شده است (Olivotto et al., 2017a). با این حال، استفاده از *B. plicatilis* در پرورش لارو ماهیان زینتی دریایی دارای محدودیت است. این غذای آغازین مناسب برای بسیاری از ماهیان با تخم‌های کفزی و چسبیده است، اما برای لاروهای کوچک‌تر تولیدی از ماهیان دارای تخم‌های شناور (Olivotto et al., 2017a)، مانند پروانه‌ماهی^۸، فرشته‌ماهی^۸، هامور^۸ (Olivotto et al., 2011) و فرشته‌ماهی کوتوله^۸ بسیار بزرگ است (Leal et al., 2018). به رغم نقش سنتی *B.*

^۸. Large type

^۸. Small type

^۸. Super small type

^۸. Damsel fish

^۸. Butterfly fish

^۸. Angelfish

^۸. Grouper

^۸. Dwarf angelfish

^۸. Rusty angelfish

^۸. Semicircle angelfish

به عنوان یک غذای زنده، آنها همچنین در برابر آلودگی به‌ویژه توسط مژه‌داران آسیب‌پذیر هستند که با روتیفرها برای تغذیه رقابت کرده و برداشت آنها را محدود می‌کنند (Reguera, 1984). آلودگی کشت به‌وسیله گونه‌های مختلف روتیفر نیز محتمل است زیرا تکنیک‌های کشت مختص یک سویه نیستند (Dhont et al., 2013).

آرتمیا

آرتمیا سخت پوستان کوچکی هستند که پراکنش سراسری در زیستگاه‌های لب‌شور دارند (Kumar and Babu, 2015). نژادهای متعددی در هشت گونه وجود دارد (Hou et al., 2006)، اگرچه ۹۰ درصد تجارت جهانی آرتمیا از دریاچه بزرگ نمک (آرتمیای GLS⁸) در ایالت Uta (آمریکا) سرچشمه می‌گیرد (Ruebhart et al., 2008). آرتمیا می‌تواند سیستم‌هایی تولید کند که در صورت خشک شدن، برای مدت طولانی غیرفعال می‌مانند. با این حال، تفریح به‌راحتی از طریق آب‌گیری مجدد، قرار گرفتن در معرض نور و هوادهی زیاد به مدت ۲۴ ساعت آغاز می‌شود. توانایی تولید میلیون‌ها آرتمیا بر حسب تقاضا، بدون زیرساخت مورد نیاز برای تکثیر، آنها را به رایج‌ترین غذای زنده در صنعت آبی‌پروری تبدیل کرده است (Bengtson et al., 2018).

آرتمیای تازه تفریح شده

ناپلی‌های آرتمیا، معروف به آرتمیای تازه تفریح شده (Kumar and Babu, 2015) مرحله‌ای است که معمولاً در تکثیر ماهیان زینتی دریایی جهت تغذیه مورد استفاده قرار می‌گیرند (Oliver et al., 2017). آرتمیای تازه تفریح شده با توجه به نوع گونه از نظر اندازه متفاوت است. با این حال، آنها معمولاً ۴۰۰-۵۰۰ میکرون هستند (Conceição et al., 2010). اندازه ناپلی آرتمیا اغلب استفاده از آنها را به عنوان خوراک آغازین برای اکثر گونه‌های ماهیان زینتی دریایی محدود می‌کند، زیرا اندازه دهان لارو باید حداقل ۸۰۰ میکرون باشد. ناپلی آرتمیا معمولاً پس از بزرگتر شدن لاروها و افزایش اندازه دهان آنها استفاده می‌شود. با این حال، کاهش بازماندگی مشاهده گردیده در لاروهای تغذیه شده با ناپلی آرتمیا می‌تواند ناشی از این واقعیت باشد که آنها ممکن است دارای ارزش تغذیه‌ای ناکافی برای لاروها باشند.

عبوس، گونه‌ای با لاروها با اندازه اولیه شکاف دهان تقریباً ۱۶۰ میکرون، استفاده شده است (Hagiwara et al., 2014). به رغم نتایج مثبت به‌دست آمده از کاربرد این روتیفر در پرورش یک خانواده از ماهیان زینتی دریایی بسیار ارزشمند (فرشته ماهیان) (Baensch, 2017)، کاربرد گسترده‌تر *P. similis* نیاز به تحقیق بیشتر با کار بر ماهیان زینتی با ارزش بالاتر، از جمله گونه‌هایی نظیر فرشته ماهی کوتوله، برای ارزیابی پتانسیل استفاده از آن در صنعت پرورش ماهیان زینتی دریایی دارد.

مشکلات استفاده از روتیفر

روتیفرها به صورت زنده جهت تغذیه لارو استفاده می‌شوند و به‌راحتی قابل مدیریت هستند، اما به منابع غذایی نیاز دارند و می‌توانند مشکلات بالقوه‌ای داشته باشند. برای جلوگیری از کاهش رشد جمعیت، محیط کشت به تعویض منظم آب نیاز دارد تا آمونیاک زیر یک میلی‌گرم در لیتر حفظ گردد (Lawrence et al., 2012). نمونه‌های کشت روتیفر باید به صورت منظم شمارش شوند تا سطح جمعیت کنترل گردد و بتوان حجم صحیح تغذیه لارو را محاسبه نمود (Dhont et al., 2013). علاوه‌براین، هنگامی که برای پرورش ماهیان زینتی دریایی استفاده می‌شود، روتیفرها باید با رژیم غذایی صحیح تغذیه شوند. روتیفرهای غنی‌نشده فاقد ویتامین‌های C و E هستند و دارای ۱۳-۷ درصد محتوای چربی کل، با حداکثر ۱۳/۸ درصد EPA و ۱۳/۷ درصد DHA هستند. بنابراین، روتیفرها باید با ریزجلبک‌ها یا سایر محصولات غنی‌سازی تغذیه شوند تا ارزش غذایی آنها بهبود یابد (Hamre, 2016). غنی‌سازی روتیفر فرآیند ساده‌ای است زیرا آنها می‌توانند ریزجلبک‌ها را مصرف کنند که در صورت استفاده از گونه‌های صحیح جلبکی، سطوح کافی از اسیدهای چرب را فراهم می‌کند (Thépot et al., 2016). با این حال، تولید ریزجلبک‌ها گران است (Conceição et al., 2010) و اگرچه خوراک‌های فرموله با ارزش غذایی بالا برای روتیفرها وجود دارد (Hamre, 2016)، آنها گران‌تر از خوراک‌های با کیفیت پایین‌تر مانند مخمر هستند. علاوه‌براین، مقدار خوراک داده شده به روتیفر بسیار مهم است. مقدار بیش از حد باعث کاهش نرخ رشد می‌شود زیرا تولید کافی آنزیم گوارشی برای استخراج مواد مغذی حفظ نمی‌شود درحالی‌که مقدار پایین خوراک از رشد جمعیت جلوگیری می‌کند (Dhont et al., 2013).

8. Great Salt Lake Artemia

غذایی یابند که به عنوان یک رژیم غذایی کامل عمل می‌کند (Conceição *et al.*, 2010).

آرتمیای غنی شده

غنی‌سازی آرتمیا تنها زمانی می‌تواند انجام شود که ناپلی‌ها در مرحله ناپلی اینستار ۲ باشند (۳۲-۲۷ ساعت پس از تفریح) (Sorgeloos *et al.*, 2001). با پایان جذب کیسه زرده ناپلی اینستار ۲ قادر به تغذیه است و می‌تواند مشخصات تغذیه‌ای رژیم غذایی دریافتی را منعکس نماید (de Sá, 2016). مزیت استفاده از آرتمیا غنی شده این است که محصولات غنی‌سازی در ناپلی‌ها کپسوله می‌شوند و بدین ترتیب، مواد مغذی مورد نظر را برای لارو فراهم می‌کنند (Sorgeloos *et al.*, 2001)، اندازه آرتمیای GLS تقریباً ۶۶۰ میکرون پس از ۱۲ ساعت و ۷۹۰ میکرون پس از ۲۴ ساعت غنی‌سازی است (Conceição *et al.*, 2010). بنابراین، لاروهایی با اندازه دهان بیش از ۱۰۰۰ میکرون می‌توانند آنها را مصرف کنند. تکثیر انتخابی و به‌گزینی، اندازه ناپلی آرتمیا فرانسيسکانا را ۱۲/۴ درصد پس از ۱۳ نسل کشت کاهش داده است که تولید آرتمیای غنی شده کوچکتر را امکان‌پذیر می‌کند (Sajesh Kumar *et al.*, 2014).

اگرچه ناپلی آرتمیا غنی شده معمولاً به عنوان خوراک آغازین در تکثیر ماهیان زینتی دریایی استفاده نمی‌شود، آنها در پرورش اولیه گونه‌های زینتی بدون مرحله لاروی مانند اسب‌های دریایی^۸ مفید هستند (Koldewey and Martin-Smith, 2010). در این گونه تکامل مستقیم به مرحله بچه ماهی امکان استفاده از مواد غذایی آغازین بزرگتر مانند ناپلی آرتمیا غنی شده را فراهم می‌کند همان‌طوری که در تکثیر موفق گونه‌های مختلف اسب ماهیان مشاهده شده است (Vite-Garcia *et al.*, 2014). اگرچه اسب‌های دریایی را می‌توان با موفقیت به مواد غذایی فرموله تغییر رژیم غذایی داد، استفاده از ناپلی آرتمیا غنی شده جهت تغذیه آنها تا زمانی که آنها نتوانند جریان‌های سریع آب مورد نیاز برای معلق نگه داشتن خوراک فرموله را تحمل کنند، ضروری است (Woods and Valentino, 2003). به‌طور مشابه، ماهی *Banggai cardinal* (*Pterapogon kauderni*) تخم‌ها را تا زمانی که بچه ماهیان تفریح شوند در دهان نگهداری می‌کند و بچه ماهیان در زمان تفریح به اندازه‌های بزرگ هستند

اسیدهای چرب غیراشباع HUFA n-3 باید ۱-۲ درصد از رژیم غذایی لارو ماهیان دریایی را تشکیل دهند تا امکان رشد و تکامل نرمال فراهم گردد (Kanazawa, 2003). علاوه‌براین، سطوح مناسب EPA، DHA و ARA در جیره مورد نیاز است. اسید چرب DHA برای توسعه سیستم عصبی مرکزی بسیار مهم است (Obergh and Fuiman, 2015). اسید چرب EPA در سیستم ایمنی، رشد و بازماندگی لاروها اثر گذار بوده و دارای یک نقش مهم در تنظیم استرس در آنهاست. اسید چرب ARA در بازماندگی، مقاومت به استرس و رنگ‌گیری نرمال درگیر است و در رشد ماهیان در مقایسه با DHA و EPA نقش کم‌رنگ‌تری ایفاء می‌نماید (Copeman *et al.*, 2002). نسبت دو به یک DHA/EPA به طور کلی برای رژیم غذایی لارو استفاده می‌شود و این نسبت در گونه‌های دریایی نیز یکسان است. با این حال، بهینه چربی کل و مقادیر هر یک از اسیدهای چرب یک ویژگی اختصاصی هر گونه است (Hamre *et al.*, 2013). ناپلی آرتمیا غنی نشده بخش اعظم اسیدهای چرب غیر اشباع آن از EPA تشکیل شده و تنها دارای مقدار اندکی DHA است (Abedian, 2005). بنابراین، به‌نظر می‌رسد، آرتمیای تازه تفریح شده از توانایی برآورده کردن نیازهای غذایی بسیاری از لاروهای ماهیان زینتی دریایی برخوردار نیست.

در حال حاضر، ناپلی آرتمیا غالباً برای دوره‌های کوتاه یا همراه با سایر خوراک‌ها استفاده می‌شود که در این صورت می‌تواند تغذیه مناسبی را فراهم کند. این روش با موفقیت در پرورش گونه‌های زینتی مختلف از ماهیان ساده مانند دلک ماهیان (*Amphiprion sp.*) (Olivotto and Geffroy, 2017b)، کاردینال‌ها (*Apogonidae sp.*)، گوبی‌ها (*Elacatinus sp.*) و بلنی‌ها (*Blennidae sp.*) (Wittenrich, 2007)، تا گونه‌ها با پیچیدگی تکثیر بیشتر مانند فرشته ماهی آتشین^۸ (*Centropyge loriculus*) استفاده شده است (Laidley *et al.*, 2008). این مثال‌ها اهمیت و تأثیر آرتمیای تازه تفریح شده را در پرورش ماهیان زینتی دریایی نشان می‌دهد. با این حال، نیاز به تحقیق برای شناسایی روش‌هایی برای تقویت ارزش غذایی آرتمیا تازه تفریح شده برای افزایش دامنه گونه‌هایی که می‌توان از ناپلی آرتمیا جهت تغذیه آنها استفاده نمود، وجود دارد. در صورت امکان، لاروها باید به تغذیه از آرتمیا غنی شده تغییر رژیم

8. Seahorse

8. Flame angelfish

Lavens and Sorgeloos,) سیست آرتمیا محدود گردد (2000). همچنین تولید مداوم ناپلی آرتمیا در مراکز آبی پروری به سرمایه، نیروی کار و زیرساخت نیاز دارد (García *et al.*, 2011).

کوپه پود

کوپه پودها فراوانترین جانوران در محیطهای اقیانوسی هستند (Humes, 1994). ناپلی آنها غذای طبیعی اکثر لارو ماهیان در محیطهای طبیعی را تشکیل می دهد که باعث می شود ناپلی کوپه پودها به رژیم غذایی مناسبتری نسبت به روتیفر یا ناپلی آرتمیا برای پرورش لارو ماهی تبدیل شوند (Figueiredo *et al.*, 2009). یک مزیت بسیار مهم کوپه پودها در مقایسه با روتیفر و آرتمیا این است که آنها قادر به زنده ماندن در محیط کشت با اندکی غذا یا در شرایط گرسنگی برای چندین روز هستند بدون این که تغییری در ترکیبات بیوشیمیایی پیکره آنها (فسفولیپیدها و تری گلیسیریدها) ایجاد گردد که سبب حفظ ارزش غذایی آنها در این شرایط می گردد. کوپه پودها دارای طیف گسترده تغییرات اندازه در چرخه زندگی خود از مرحله ناپلی تا بالغین هستند که آنها را به یک غذای ایده آل جهت پوشش کل چرخه زندگی لاروها تبدیل می کند. ناپلی کوپه پودها یک طعمه جذاب برای لارو ماهی محسوب می گردند، زیرا حرکت نامنظم (زیگ زاگ) آنها یک محرک بصری برای موجودات جستجوگر فراهم می کند (Barroso *et al.*, 2013). همچنین ناپلی کوپه پودها به عنوان غذای زنده عالی در نظر گرفته می شوند زیرا به دلیل دارا بودن سطوح مناسب اسیدهای چرب غیر اشباع و کارتنوئیدها نیازی به غنی سازی آنها نیست. ترکیب اسیدهای چرب کوپه پودها با توجه به خوراک مورد استفاده متفاوت است (Arndt and Sommer, 2014). کوپه پودها علاوه بر تأمین اسیدهای چرب غیر اشباع، دارای مزایای تغذیه ای دیگری نیز هستند. برای مثال، ۷۰٪ برابر بیشتر از آرتمیا حاوی ید هستند. این به تولید هورمون تیروئید منجر می شود که به تنظیم متامورفیزم در ماهی کمک می نماید (Alajmi and Zeng, 2015).

کوپه پودهای Calanoid توجه زیادی را در آبی پروری به خود جلب کرده اند، زیرا آنها کاملاً شناور هستند و برخی از آنها از توانایی تولید تخمهایی برخوردارند که می توانند ذخیره شوند (Støttrup, 2006). تغییر سریع شرایط زیستی، تخمها را در

که ناپلی آرتمیا غنی شده را به عنوان خوراک آغازین بپذیرند (Vagelli, 2004).

غذای بسیاری از ماهیان زینتی دریایی نظیر دلفک ماهیان (*Amphiprion sp.*)، داتی بکها (*Pseudochromidae sp.*)، کاردینالها، گوبیها، بلنیها، جراح زرد^۸ (*Zebrazoma flavescens*) و دوشیزه ماهیان (*Dascyllus spp.*) را هنگامی که لاروهای آنها به اندازه مناسب دست یابند و بتوانند از طعمه های بزرگتر تغذیه نمایند، ناپلی آرتمیای غنی شده تشکیل می دهد. حتی گونه هایی با اندازه های بسیار کوچک دهان، مانند جراح آبی^۸ اقیانوس آرام (*Paracanthurus hepatus*) در انتهای برنامه پرورش لاروها با ناپلی آرتمیا غنی شده تغذیه می شوند (DiMaggio *et al.*, 2017). بنابراین، با وجود اندازه بزرگ ناپلی آرتمیا غنی شده، آنها هنوز هم یک غذای حیاتی برای تقریباً همه لاروهای زینتی دریایی در مقطعی از پرورش آنها در شرایط اسارت هستند.

مشکلات استفاده از آرتمیا

اگرچه استفاده از آرتمیا در پرورش ماهیان زینتی دریایی در همه جا وجود دارد، اما در کاربرد عملی آن مشکلاتی وجود دارد. نگرانی اصلی این واقعیت است که وقتی ناپلیها رشد می کنند، ماده غنی کننده را متابولیزه می کنند که منجر به افزایش اندازه و کاهش ارزش غذایی آنها می شود. دمای پایین می تواند توسعه را آهسته کند و ماده غنی کننده را از متابولیت شدن حفظ نمایند (Figueiredo *et al.*, 2009). این موقتی است و با رشد اجتناب ناپذیر ناپلیها مقابله نمی کند (ارزش غذایی آنها محدود به زمان است).

علاوه بر این، سیستها از جمعیت های وحشی برداشت می شوند که اکثریت آنها از دریاچه های نمک در برخی نقاط جهان نظیر ایران، چین، سیبری، ترکمنستان و آرژانتین سرچشمه می گیرند (Ruebhart *et al.*, 2008). بنابراین، تقریباً تمام پروژه های آبی پروری به نوعی به جمعیت های وحشی متکی هستند. این امر باعث ایجاد مشکلاتی در عرضه شده است. برای مثال، با بدتر شدن تغییرات آب و هوایی جهانی، این امکان وجود دارد که حجم انبوهی آب شیرین بتواند به دریاچه ها وارد شود یا برعکس، دریاچه ها دچار کم آبی و خشکی گردند و بدین ترتیب، تولید

⁸. Yellow tang

⁸. Blue tang

دهان لارو برای محاسبه حداکثر اندازه خوراک برای این گونه‌ها نشان می‌دهد که آنها می‌توانند مواد غذایی با اندازه ۳۰-۷۵ میکرون را شکار نمایند. بنابراین، *E. acutifrons* در محدوده طعمه‌ها با اندازه مناسب برای آنها قرار دارد (Gopakumar and Santhosh, 2009). همچنین ارجاعاتی به استفاده از *E. acutifrons* در تغذیه لاروهای گونه ارزشمند جراح آبی در مراحل اولیه خروج از تخم وجود دارد (Olivotto et al., 2017b). این گونه دارای اندازه دهان بسیار کوچک بوده و پرورش موفقیت‌آمیز آن تا مرحله متامورفوسم با استفاده از ناپلی‌های کوبه‌پود با اندازه کوچکتر از ۷۵ میکرون به عنوان غذای آغازین صورت گرفته است (DiMaggio et al., 2017). اندکی تناقض در اندازه ناپلی‌های *E. acutifrons* یا حداقل تنوع زیاد در دامنه اندازه‌ی آن وجود دارد. در نتیجه، نیاز به تحقیق بیشتر برای یافتن گونه‌های ناشناخته یا مورفوتیپ‌های کوتوله وجود دارد که ممکن است در آبی‌پروری مفید باشند.

کوبه‌پود *Parvocalanus crassirostris*

کوبه‌پود کلانوثید *P. crassirostris* ناپلی‌های کوچکی دارد، با اندازه‌های ثابت شده ۶۲ میکرون طول و ۳۸ میکرون عرض (McKinnon et al., 2003) یا ۶۸ میکرون طول و ۵۶ میکرون عرض (Burgess and Callan, 2018) که این گونه را به صورت بالقوه مناسب به‌کارگیری جهت تغذیه لاروها با کوچکترین اندازه دهان می‌نماید. این سبب شده است که ناپلی *P. crassirostris* تا حدودی مسئول یکسری از اولین کارهای صنعتی انجام گرفته در زمینه تکثیر و پرورش ماهیان زینتی دریایی باشد. استفاده از ناپلی *P. crassirostris* منجر به تکثیر موفق فرشته ماهی آتشین برای نخستین بار شد (Laidley et al., 2008). لاروهای این گونه در شروع تغذیه فعال به‌وسیله ناپلی‌های کوبه‌پود با اندازه ۶۰-۷۰ میکرون تغذیه گردیدند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که *P. crassirostris* ممکن است برای پرورش انبوه بسیاری از گونه‌های دیگر فرشته ماهیان کوتوله که بیشترین تجارت فرشته ماهیان زینتی را به‌خود اختصاص داده‌اند، مناسب باشد (Baensch, 2017). ناپلی *P. crassirostris* در یکی دیگر از دستاوردهای مهم آبی‌پروری که پرورش موفقیت‌آمیز جراح زرد بود، نقش کلیدی ایفاء نموده است. لاروهای جراح زرد به صورت ترجیحی ناپلی‌های *P. crassirostris* را از سایر نمونه‌های پلانکتونی انتخاب کردند و زمانی که فقط این گونه جهت تغذیه آنها استفاده

حالت سکون قرار می‌دهد و برعکس با مساعد شدن شرایط، تفریح آغاز می‌گردد (Jørgensen et al., 2019)، در نتیجه، نیاز به کشت با امکانات گسترده از بین می‌رود. در کنار کوبه‌پودهای Calanoid، گونه‌هایی از کوبه‌پودهای Harpacticoid و Cyclopoid وجود دارند که در صنعت آبی‌پروری جهت پرورش گونه‌هایی از ماهیان با لاروهای بسیار کوچک استفاده می‌شوند (Støttrup, 2006).

کوبه‌پود *Euterpina acutifrons*

E. acutifrons اگرچه به عنوان Harpacticoid طبقه‌بندی می‌شود، اما یک Harpacticoid غیر معمول است زیرا در بین پلانکتون‌ها یافت شده است (Camus and Zeng, 2012). با وجود این، Gopakumar و Santhosh (۲۰۰۹) اظهار می‌کنند که بزرگسالان این گونه کفزی هستند، اما ناپلی‌ها در ستون آب وجود دارند که مشخصه برخی از گونه‌های Harpacticoid است (Støttrup, 2006). همچنین به‌نظر می‌رسد، اختلاف نظرهایی در مورد اندازه این کوبه‌پود وجود دارد. ناپلی‌های تازه تفریح شده با طول ۶۰-۵۰ میکرون و عرض ۴۵-۴۰ میکرون ثبت شده‌اند (Gopakumar and Santhosh, 2009). برعکس، سایر مقالات اشاره می‌کنند که این گونه بزرگتر است. برخی محققین کوچکترین طول ناپلی‌ها را ۸۹ میکرون ثبت کرده و بعضی دیگر طول آن را ۱۰۷ میکرون اندازه‌گیری نموده‌اند. ناپلی‌های *E. acutifrons* برای پرورش موفقیت‌آمیز طیف وسیعی از ماهیان زینتی دریایی نظیر باربر گوبی^۸ (*Elaeagnus*)، فرشته ماهی *(figaro)* (de Freitas (Côrtes et al., 2012)، راه راه^۸ (*Chaetodontoplus septentrionalis*) (اندازه دهان لارو این گونه ۴۳۷-۲۹۳ میکرون اندازه‌گیری گردیده و اندازه خوراک آغازین مناسب برای آن ۱۷۰-۶۸ میکرون محاسبه شده است) (Leu et al., 2015)، دوشیزه ماهی سه نقطه‌ای^۸ (*Dascyllus trimaculatus*)، دوشیزه ماهی هوماگ^۸ (*Dascyllus aruanus*) و دوشیزه ماهی آبی^۸ (*Pomacentrus caeruleus*) استفاده شده است. اندازه دهان لارو این سه گونه اخیر ۲۰۰-۱۵۰ میکرون است. استفاده از ۵۰-۲۰ درصد از اندازه

^۸. Barber goby

^۸. Blue striped angelfish

^۸. Three spot damselfish

^۸. Humbug damselfish

^۸. Blue damselfish

تأسیسات آبی پروری کوچک محدود می‌کند (Conceição *et al.*, 2010).

فرآیند جداسازی ناپلی‌ها از محیط کشت کار دشواری است. از ال‌ک می‌توان برای برداشت ناپلی‌گونه‌های کالانویید استفاده کرد، اما در Harpacticoid ناپلی‌ها در مجاورت بزرگسالان و نزدیک کف و دیواره مخازن زندگی می‌کنند، جداسازی آنها دشوار و وقت‌گیر است (Støttrup, 2006). بنابراین، در مقایسه با روش‌های برداشت روتیفر یا ناپلی آرتمیما که در آن کل جمعیت برداشت می‌گردد، افزایش حجم کار آشکار است. جداسازی ناپلی‌ها به تنهایی ممکن است بر پویایی جمعیت کشت تأثیر بگذارد. برداشت بیش از حد به احتمال زیاد جمعیت را کاهش می‌دهد که به صورت بالقوه منجر به سقوط کشت می‌گردد (Cutts, 2003). شرایط زیستی کنترل شده و یک جمعیت شناخته شده ممکن است این تکنیک را بهینه کند. این می‌تواند در عین حفظ یکپارچگی کشت، امکان حداکثر برداشت را فراهم کند. با این حال، پارامترهای دقیق چنین سیستمی ناشناخته باقی مانده است.

اگرچه گونه‌های کوپه‌پود می‌توانند جمعیت غالب زئوپلانکتون‌ها را در محیط‌های طبیعی تشکیل دهند، آلودگی یک خطر بالقوه جدی در مراکز تکثیر است به طوری که می‌تواند سبب از بین رفتن کشت کوپه‌پودها گردد (Barroeta *et al.*, 2017). نه تنها مخازن کشت کوپه‌پودها در برابر هجوم مژه‌داران آسیب‌پذیر هستند بلکه غالباً به وسیله روتیفرها که معمولاً در مراکز تکثیر نگهداری می‌شوند، ممکن است آلوده گردند (Conceição *et al.*, 2010). بعید است که جمعیت کوپه‌پودها از مهاجمانی مانند مژه‌داران سبقت بگیرند، زیرا آنها به سرعت غذای موجود را مصرف می‌کنند (Drillet and Dutz, 2014).

مژه‌داران *Euplotes* sp.

مژه‌داران ارگانیزیم‌های یوکاریوتی تک سلولی هستند و به صورت معمول به دو دسته پوسته‌دار^۸ و بدون پوسته^۸ تقسیم می‌شوند. چون مژه‌داران با پوسته اغلب در روده لارو ماهیان دریایی صید گردیده از طبیعت یافت شده است، به نظر می‌رسد که آنها در مرحله تغذیه آغازین لاروها دارای اهمیت هستند. مژه‌داران بدون پوسته در مراکز آبی پروری در همه جا حضور دارند و فراوان

شد، عملکرد قابل توجه بهتری داشتند. اندازه اولیه دهان در لاروهای جراح زرد تقریباً ۲۶۰ میکرون طول و ۱۲۶ میکرون عرض داشت، اما پس از ۶ روز لاروها می‌توانند طعمه‌های بزرگ‌تری را مصرف کنند (Burgess and Callan, 2018). همچنین ناپلی *P. crassirostris* اثرات مثبت در رشد و تمامورفیسیم موفقیت‌آمیز لاروهای جراح آبی در شرایط اسارت داشت (DiMaggio *et al.*, 2017). هر سه گونه اخیر دارای نقش اقتصادی بسیار مهم در تجارت ماهیان زینتی دریایی در سرتاسر جهان هستند. بنابراین، سهم و پتانسیل آینده ناپلی‌های کوپه‌پود *P. crassirostris* را در توسعه موفقیت‌آمیز تکثیر و پرورش این گونه‌ها نمی‌توان نادیده گرفت. این کوپه‌پود یک غذای زنده حیاتی برای لارو ماهیان با دهان بسیار کوچک قبل از انتقال به تغذیه از خوراکی‌های بزرگتر است.

مشکلات مربوط به ناپلی کوپه‌پودها

مزایای استفاده از ناپلی کوپه‌پودها در پرورش ماهیان زینتی دریایی آشکار است. با این حال، ناپلی‌های کوچکتر ممکن است اثربخشی مناسبی در رشد لاروهای بزرگتر نداشته باشند. بنابراین، گونه‌های کوپه‌پود باید به طور مناسب انتخاب شوند. بزرگترین مانع در به کارگیری آنها در صنعت آبی پروری، کاربرد عملی آنها در تولید انبوه و تجاری ماهیان است. مگر اینکه دسترسی به جمعیت پلانکتون وحشی یا تخم وجود داشته باشد، یا روش کشت پایدار آن توسعه یابد تا منبع ثابتی برای تأمین ناپلی‌ها فراهم گردد. کشت کوپه‌پودها تراکم بسیار کمی را در اسارت نشان می‌دهند (Olivotto *et al.*, 2017b)، به ندرت تراکم از ۲ بزرگسال یا ۱۰ ناپلی در میلی‌لیتر بیشتر می‌شود. هنگامی که با تراکم کشت‌های روتیفر مقایسه می‌شود، واضح است که مقیاس کشت باید به طور قابل توجهی برای برداشتی معادل کشت روتیفر افزایش یابد که منجر به زمان نگهداری، مواد مصرفی و نیاز به هزینه‌های زیرساختی بالاتر می‌شود. با این حال، حفظ کوپه‌پود در تراکم کشت بالا ممکن است، نرخ تولید را بهبود نبخشد. بنابراین، برای بهینه‌سازی خروجی، کشت‌ها باید زیر حداکثر تراکم نگهداری شوند. به علاوه، اکثر کوپه‌پودهای کالانوییدی هنگام تغذیه با فیتوپلانکتون عملکرد مطلوبی دارند (Dhont *et al.*, 2013). تولید فیتوپلانکتون به خودی خود پرهزینه و پیچیده است که امکان تولید آن را برای

⁸. Tintinnid

⁸. Naked

جهت‌گیری مطالعات آینده

برنامه فعلی برای تغذیه لاروهای ماهیان زینتی دریایی اکثر گونه‌های پرورش‌یافته تجاری، با انتقال از روتیفر به ناپلی آرتمیا و سپس به ناپلی آرتمیا غنی‌شده، توسعه صنعت تکثیر و پرورش ماهیان زینتی دریایی را محدود کرده است. به منظور تنوع بخشیدن در تعداد گونه‌های تکثیر شده در تجارت ماهیان زینتی دریایی، نیاز به افزایش دسترسی به طیف وسیع‌تری از خوراک‌های زنده با اندازه کوچک وجود دارد. ناپلی‌های کوبه‌پود یک انتخاب عالی برای لاروها قبل از انتقال آنها به روتیفرهاست. با این حال، محدودیت‌های فعلی کشت آنها باید برطرف شود. همچنین باید به تحولات لازم برای غلبه بر تنگناهایی که در حال حاضر در تکثیر تجاری ماهیان زینتی دریایی با آن روبرو هستیم، توجه گردد. مهم‌ترین بخشی که کمبود اطلاعات در آن وجود دارد، ابعاد اولیه دهان لاروهاست. تعیین ابعاد اولیه دهان هر گونه تکثیر شده به منظور انتخاب غذای زنده با اندازه مناسب جهت به حداکثر رساندن شانس پرورش موفقیت‌آمیز لاروهای آن ضروری است. تحقیقات بیشتر باید بر جایگزینی یا حداقل به‌کارگیری هم‌زمان روتیفر و ناپلی آرتمیا با ناپلی کوبه‌پودها با اندازه‌های مختلف که از تخم‌های خفته تفریح گردیده‌اند، متمرکز گردد. این مهم‌ترین پیشرفت در تکثیر ماهیان زینتی دریایی خواهد بود. علاوه‌براین، به طور قابل توجهی کار بیشتری برای توسعه روش‌هایی برای ایجاد و ذخیره تخم‌های خفته از کوبه‌پودها مورد نیاز است. برای دستیابی به این هدف، تحقیقات بیشتری برای تعیین این‌که کدام گونه‌ها تخم‌های خفته تولید می‌کنند، مورد نیاز است. پیشرفت در تکنیک‌های ذخیره‌سازی کوبه‌پودها برای اجازه دادن به استفاده هم‌زمان این منبع غذایی با غذاهای زنده متداول به‌کار گرفته شده در آبی‌پروری و تنوع بخشیدن به گونه‌های کشت شده کوبه‌پودها مورد نیاز است. استفاده از تخم‌های خفته کوبه‌پود امکان استفاده از غذای زنده مؤثرتر را بدون منابع و خطرات مرتبط با خوراک فعلی فراهم می‌کند.

استفاده از مژه‌داران نیز باید بیشتر مورد بررسی قرار گیرد، زیرا این طعمه‌های طبیعی ممکن است همراه عالی برای ناپلی کوبه‌پودها باشند و به پرورش ماهیان با اندازه‌های دهان کوچک کمک کنند. آزمایش‌های تغذیه‌ای بیشتر بر تراکم مژه‌داران شناخته شده همراه با سایر خوراک‌های کوچک مانند ناپلی

هستند، از باکتری‌ها و فیتوپلانکتون‌ها تغذیه می‌کنند و به صورت بالقوه یک منبع غذایی برای لارو ماهیان هستند.

مژه‌داران ثابت کرده‌اند که در تکثیر ماهیان زینتی دریایی مفید هستند، اگرچه نسبت به سایر گروه‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. آنها از ویژگی‌های یک غذای زنده موثر مانند تولید مثل سریع، تحمل کشت‌های متراکم، مصرف انواع مواد غذایی و امکان غنی‌سازی برخوردارند (de Freitas Côrtes *et al.*, 2012). اندازه آنها از ۳۰-۲۰ میکرون الی ۱۳۵-۱۰۰ میکرون متغیر است. بنابراین، آنها کوچکتر یا حداقل قابل مقایسه با ناپلی کوبه‌پودها هستند (Lee *et al.*, 2018).

در کنار ناپلی کوبه‌پودها، *Euplotes sp.* در روده لاروهای سه روزه فرشته ماهی آبی راه در طول آزمایش‌های تغذیه‌ای یافت شد (Leu *et al.*, 2015) که نشان می‌دهد آنها یک غذای زنده مناسب برای این گونه هستند. با این حال، برخی از گونه‌ها به طور فعال مژه‌داران را انتخاب می‌کنند. برای مثال، پروانه ماهی صخره‌ای^۸ (*Chaetodon sedentarius*) نشان داده شده است که به صورت انتخابی از *Euplotes sp.* تغذیه می‌کند و آن را به ناپلی کوبه‌پود *P. crassirostris* ترجیح می‌دهد (Lee *et al.*, 2018).

همانند ناپلی کوبه‌پودها، مژه‌داران نیز تنها به عنوان خوراک آغازین در چند روز اول رشد لاروها مطرح هستند. در حال حاضر، اجماع روشنی در مورد اثر بخشی *Euplotes sp.* در مقایسه با ناپلی کوبه‌پودها وجود ندارد. اگر مژه‌داران‌ها در تغذیه لاروها موثر باشند، ممکن است نیاز به پرورش برخی از گونه‌های کوبه‌پود که دارای کشت دشواری هستند، برطرف سازند. برخی محققین معتقدند مژه‌داران چون لاروها را به راحتی صید می‌کنند، دارای اهمیت هستند درحالی‌که شکار سایر طعمه‌ها برای لاروهای تازه تفریح شده دشوارتر است (Burgess and Callan, 2018). همسو با این موضوع اخیر، نشان داده شده است که مژه‌داران نقش مهمی در میزان بقاء لاروهای وحشی ایفاء می‌کنند، زیرا آنها از جنبه تغذیه‌ای، شکاف بین انتهای ذخایر کیسه زرده و مواجهه با طعمه‌های گریزان‌تر مانند ناپلی‌های کوبه‌پودها را پر می‌کنند (Leu *et al.*, 2015). این امر گنجاندن آنها را در رژیم غذایی موجودات پرورش یافته از طریق آبی‌پروری، توجیه می‌کند زیرا ممکن است به عنوان خوراک آغازین ایده‌آل عمل نمایند.

⁸. Reef butterflyfish

- ornamental species aquaculture. John Wiley & Sons, Ltd, pp. 279–298. DOI:10.1002/9781119169147.ch16
- Barroeta, Z., Olivar, M.P., Palomera, I., 2017.** Energy density of zooplankton and fish larvae in the southern Catalan Sea (NW Mediterranean). *Journal of Sea Research*, 124, 1–9. DOI:10.1016/j.seares.2017.04.008
- Barroso, M. V, de Carvalho, C.V.A., Antoniassi, R., Cerqueira, V.R., 2013.** Use of the copepod *Acartia tonsa* as the first live food for larvae of the fat snook *Centropomus parallelus*. *Aquaculture*, 388–391, 153–158. DOI:10.1016/j.aquaculture.2013.01.022
- Bengtson, D.A., Léger, P., Sorgeloos, P., 2018.** Use of Artemia As a Food Source for Aquaculture. *Artemia Biology*, 255–286. DOI:10.1201/9781351069892-11
- Brown, M.R., Miller, K.A., 1992.** The ascorbic acid content of eleven species of microalgae used in mariculture. *Journal of Applied Phycology*, 4, 205–215. DOI:10.1007/BF02161206
- Brown, M.R., Garland, C.D., Jeffrey, S.W., Jameson, I.D., Leroi, J.M., 1993.** The gross and amino acid compositions of batch and semi-continuous cultures of *Isochrysis* sp. (clone T.ISO), *Pavlova lutheri* and *Nannochloropsis oculata*. *Journal of Applied Phycology*, 5, 285–296. DOI:10.1007/BF02186231
- Brown, M.R., Jeffrey, S.W., Volkman, J.K., Dunstan, G.A., 1997.** Nutritional properties of microalgae for mariculture. *Aquaculture*, 151, 315–331. DOI:10.1016/S0044-8486(96)01501-3
- کوپه پوده‌ها، پتانسیل آنها را در پرورش گونه‌های زینتی دریایی آشکار می‌کند.
- در کنار این پیشرفت‌ها، نیاز به بهینه‌سازی خوراک‌های زنده مورد استفاده فعلی نیز وجود دارد. مراکز تکثیر باید در انتخاب گونه و سویه روتیفر مورد استفاده اختصاصی‌تر عمل نمایند که به طور بالقوه منجر به بهبود بقاء لاروها از طریق فراهم‌آوری غذای زنده متناسب با اندازه دهان آنها، به جای طیف وسیعی از اندازه‌های مختلف طعمه می‌شود. این عوامل در کنار هم باعث بهینه‌سازی و پیشرفت تکثیر ماهیان زینتی دریایی می‌شود و متعاقباً به حفاظت از اکوسیستم‌های طبیعی کمک می‌کند.

منابع

- Abedian Kenari, A., Kazem Mirzakhani, M., 2005.** Effects of Using Artemia urmiana Enriched with N-3 HUFA in First Feeding of Rainbow Trout (*Oncorhynchus mykiss*) Larvae. *Caspian Journal of Environmental Sciences*, 3, 123–129.
- Alajmi, F., Zeng, C., 2015.** Evaluation of microalgal diets for the intensive cultivation of the tropical calanoid copepod, *Parvocalanus crassirostris*. *Aquaculture Research*, 46, 1025–1038. DOI:10.1111/are.12254
- Arndt, C., Sommer, U., 2014.** Effect of algal species and concentration on development and fatty acid composition of two harpacticoid copepods, *Tisbe* sp. and *Tachidius discipes*, and a discussion about their suitability for marine fish larvae. *Aquaculture Nutrition*, 20, 44–59. DOI:10.1111/anu.12051
- Avella, M.A., Olivotto, I., Gioacchini, G., Maradonna, F., Carnevali, O., 2007.** The role of fatty acids enrichments in the larviculture of false percula clownfish *Amphiprion ocellaris*. *Aquaculture*, 273, 87–95. DOI:10.1016/j.aquaculture.2007.09.032
- Baensch, F., 2017.** Dwarf angelfish, in: Marine

- Burgess, A.I., Callan, C.K., 2018.** Effects of supplemental wild zooplankton on prey preference, mouth gape, osteological development and survival in first feeding cultured larval yellow tang (*Zebrasoma flavescens*). *Aquaculture*, 495, 738–748. DOI:10.1016/j.aquaculture.2018.06.046
- Calado, R., Olivotto, I., Oliver, M.P., Holt, J., others, 2017.** Marine ornamental species aquaculture. Wiley Online Library.
- Camus, T., Zeng, C., 2012.** Reproductive performance, survival and development of nauplii and copepodites, sex ratio and adult life expectancy of the harpacticoid copepod, *Euterpina acutifrons*, fed different microalgal diets. *Aquaculture Research*, 43, 1159–1169. DOI:DOI:10.1111/j.1365-2109.2011.02919.x
- Conceição, L.E.C., Yúfera, M., Makridis, P., Morais, S., Dinis, M.T., 2010.** Live feeds for early stages of fish rearing. *Aquaculture Research*, 41, 613–640. DOI:10.1111/j.1365-2109.2009.02242.x
- Copeman, L.A., Parrish, C.C., Brown, J.A., Harel, M., 2002.** Effects of docosahexaenoic, eicosapentaenoic, and arachidonic acids on the early growth, survival, lipid composition and pigmentation of yellowtail flounder (*Limanda ferruginea*): a live food enrichment experiment. *Aquaculture*, 210, 285–304. DOI:10.1016/S0044-8486(01)00849-3
- Cutts, C.J., 2003.** Culture of Harpacticoid Copepods: Potential as Live Feed for Rearing Marine Fish, in: Southward, A.J., Tyler, P.A., Young, C.M., Fuiman, L.A. (Eds.). *Advances in Marine Biology*. Academic Press, pp. 295–316. DOI:10.1016/S0065-2881(03)44005-4
- de Freitas Côrtes, G., Tsuzuki, M.Y., 2012.** Effect of different live food on survival and growth of first feeding barber goby, *Elacatinus figaro* (Sazima, Moura & Rosa 1997) larvae. *Aquaculture Research*, 43, 831–834. DOI:10.1111/j.1365-2109.2011.02896.x
- de Freitas Côrtes, G., Tsuzuki, M.Y., Melo, E.M.C., 2012.** Monoculture of the ciliate protozoan *Euplots* sp. (Ciliophora; Hypotrichia) fed with different diets. *Acta Scientiarum - Biological Sciences*, 35, 15–19. DOI:10.4025/actascibiols.v35i1.11795
- de Sá, T.L.F., 2016.** Internship at the sole hatchery Safiestela, SA Substitution of Instar I with enriched Instar II artemia in the first days of *Solea senegalensis* rearing. Masters thesis, Institute of Biomedical Sciences Abel Salazar, University of Porto, Portugal. 93P. <https://repositorio-aberto.up.pt/handle/10216/89555>
- Dhont, J., Dierckens, K., Støttrup, J., Van Stappen, G., Wille, M., Sorgeloos, P., 2013.** Rotifers, Artemia and copepods as live feeds for fish larvae in aquaculture. *Advances in Aquaculture Hatchery Technology*, DOI:10.1533/9780857097460.1.157
- DiMaggio, M.A., Cassiano, E.J., Barden, K.P., Ramee, S.W., Ohs, C.L., Watson, C.A., 2017.** First Record of Captive Larval Culture and Metamorphosis of the Pacific Blue Tang, *Paracanthurus hepatus*. *Journal of the World Aquaculture Society*, 48, 393–401. DOI:10.1111/jwas.12426
- Drillet, G., Dutz, J., 2014.** Dealing with the presence of the ciliate *Euplotes* sp. in cultures of the copepod *Acartia tonsa*. *Aquaculture International*, 22, 391–398. DOI:10.1007/s10499-013-9647-4
- Figueiredo, J., van Woesik, R., Lin, J., Narciso, L., 2009.** *Artemia franciscana* enrichment model

- How to keep them small, rich and alive? *Aquaculture*, 294, 212–220. DOI:10.1016/j.aquaculture.2009.05.007
- García, V., Celada, J.D., Carral, J.M., González, R., González, Á., Sáez-Royuela, M., 2011.** A comparative study of different preparations of decapsulated *Artemia* cysts as food for tench (*Tinca tinca* L.) larvae. *Animal Feed Science and Technology*, 170, 72–77. DOI:10.1016/j.anifeedsci.2011.08.005
- Gopakumar, G., Santhosh, I., 2009.** Use of Copepods as Live Feed for Larviculture of Damselfishes. *Asian Fisheries Science*, 22, 1–6.
- Hagiwara, A., Wullur, S., Marcial, H.S., Hirai, N., Sakakura, Y., 2014.** Euryhaline rotifer *Proales similis* as initial live food for rearing fish with small mouth. *Aquaculture*, 432, 470–474. DOI:10.1016/j.aquaculture.2014.03.034
- Hamre, K., Yúfera, M., Rønnestad, I., Boglione, C., Conceição, L.E.C., Izquierdo, M., 2013.** Fish larval nutrition and feed formulation: Knowledge gaps and bottlenecks for advances in larval rearing. *Reviews in Aquaculture*, 5. DOI:10.1111/j.1753-5131.2012.01086.x
- Hamre, K., 2016.** Nutrient profiles of rotifers (*Brachionus* sp.) and rotifer diets from four different marine fish hatcheries. *Aquaculture*, 450, 136–142. DOI:10.1016/j.aquaculture.2015.07.016
- Hou, L., Bi, X., Zou, X., He, C., Yang, L., Qu, R., Liu, Z., 2006.** Molecular systematics of bisexual *Artemia* populations. *Aquaculture Research*, 37, 671–680. DOI:10.1111/j.1365-2109.2006.01480.x
- Humes, A.G., 1994.** How many copepods? *Hydrobiologia*, 292–293, 1–7. DOI:10.1007/BF00229916
- Jørgensen, T.S., Jepsen, P.M., Petersen, H.C.B., Friis, D.S., Hansen, B.W., 2019.** Eggs of the copepod *Acartia tonsa* Dana require hypoxic conditions to tolerate prolonged embryonic development arrest. *BMC Ecology*, 19, 1. DOI:10.1186/s12898-018-0217-5
- Kanazawa, A., 2003.** Nutrition of Marine Fish Larvae. *Journal of Applied Aquaculture*, 13, 103–143. DOI:10.1300/J028v13n01_05
- Koldewey, H.J., Martin-Smith, K.M., 2010.** A global review of seahorse aquaculture. *Aquaculture*, 302, 131–152. DOI:10.1016/j.aquaculture.2009.11.010
- Kumar, G.R., Babu, P.D.E., 2015.** Effect of Light, Temperature and salinity on the growth of *Artemia*. *International Journal of Engineering Science Invention*, 4, 7-14.
- Laidley, C.W., Callan, C.K., Burnell, A., Liu, K.M., Bradley, C.J., Bou Mira, M., Shields, R.J., 2008.** Development of aquaculture technology for the flame angelfish (*Centropyge loriculus*). *Center for Tropical and Subtropical Aquaculture: Regional Notes*, 19, 4–7.
- Langdon, C., 2003.** Microparticle types for delivering nutrients to marine fish larvae. *Aquaculture*, 227, 259–275. DOI:10.1016/S0044-8486(03)00508-8
- Lavens, P., Sorgeloos, P., 2000.** The history, present status and prospects of the availability of *Artemia* cysts for aquaculture. *Aquaculture*, 181, 397–403. DOI:10.1016/S0044-8486(99)00233-1
- Lawrence, C., Sanders, E., Henry, E., 2012.** Methods for Culturing Saltwater Rotifers (*Brachionus plicatilis*) for Rearing Larval Zebrafish. *Zebrafish*, 9, 140–146. DOI:10.1089/zeb.2012.0771
- Le, D.V.B., Nguyen, P.N., Dierckens, K., Nguyen,**

- D. V, De Schryver, P., Hagiwara, A., Bossier, P., 2017.** Growth performance of the very small rotifer *Proales similis* is more dependent on proliferating bacterial community than the bigger rotifer *Brachionus rotundiformis*. *Aquaculture*, 476, 185–193. DOI:10.1016/j.aquaculture.2017.03.046
- Leal, M.C., Rocha, R.J.M., Rosa, R., Calado, R., 2018.** Aquaculture of marine non-food organisms: what, why and how? *Reviews in Aquaculture*, 10, 400–423. DOI:10.1111/raq.12168
- Lee, I.S., Ohs, C.L., Broach, J.S., DiMaggio, M.A., Watson, C.A., 2018.** Determining live prey preferences of larval ornamental marine fish utilizing fluorescent microspheres. *Aquaculture*, 490, 125–135. DOI:10.1016/j.aquaculture.2018.01.035
- Leu, M.Y., Liou, C.H., Wang, W.H., Yang, S. Der, Meng, P.J., 2009.** Natural spawning, early development and first feeding of the semicircle angelfish [*Pomacanthus semicirculatus* (Cuvier, 1831)] in captivity. *Aquaculture Research*, 40, 1019–1030. DOI:10.1111/j.1365-2109.2009.02192.x
- Leu, M.Y., Sune, Y.H., Meng, P.J., 2015.** First results of larval rearing and development of the bluestriped angelfish *Chaetodontoplus septentrionalis* (Temminck & Schlegel) from hatching through juvenile stage with notes on its potential for aquaculture. *Aquaculture Research*, 46, 1087–1100. DOI:10.1111/are.12265
- McKinnon, A.D., Duggan, S., Nichols, P.D., Rimmer, M.A., Semmens, G., Robino, B., 2003.** The potential of tropical paracalanid copepods as live feeds in aquaculture. *Aquaculture*, 223, 89–106. DOI:10.1016/S0044-8486(03)00161-3
- Moorhead, J.A., Zeng, C., 2010.** Development of Captive Breeding Techniques for Marine Ornamental Fish: A Review. *Reviews in Fisheries Science*, 18, 315–343. DOI:10.1080/10641262.2010.516035
- Moorhead, J.A., Zeng, C., 2017.** Weaning captive bred forktail blenny, *Meiacanthus atrodorsalis*, to a commercial formulated diet: Optimizing timing, feeding frequency and ration. *Aquaculture*, 473, 259–265. DOI:10.1016/j.aquaculture.2017.01.032
- Oberg, E.W., Fuiman, L.A., 2015.** Linking fatty acids in the diet and tissues to quality of larval southern flounder (*Paralichthys lethostigma*). *Journal of Experimental Marine Biology and Ecology*, 467, 7–15. DOI:10.1016/j.jembe.2015.02.021
- Oliver, M.P., Olivotto, I., Turchi, C., 2017.** Live Prey Production Systems, in: *Marine Ornamental Species Aquaculture*. John Wiley & Sons, Ltd, pp. 111–124. DOI:DOI:10.1002/9781119169147.ch8
- Olivotto, I., Planas, M., Simões, N., Holt, G.J., Avella, M.A., Calado, R., 2011.** Advances in Breeding and Rearing Marine Ornamentals. *Journal of the World Aquaculture Society*, 42, 135–166. DOI:10.1111/j.1749-7345.2011.00453.x
- Olivotto, I., Chemello, G., Vargas, A., Randazzo, B., Piccinetti, C.C., Carnevali, O., 2017a.** Marine ornamental species culture: From the past to “Finding Dory.” *Gen. Comp. Endocrinol.* 245, 116–121. DOI:10.1016/j.yggen.2016.03.004
- Olivotto, I., Geffroy, B., 2017b.** Clownfish. *Marine Ornamental Species Aquaculture*, 177–199. DOI:10.1002/9781119169147.ch12
- Olivotto, I., Oliver, M.P., Turchi, C., 2017c.**

- Larval Diets and Nutrition. *Marine Ornamental Species Aquaculture*, 125–137. DOI:10.1002/9781119169147.CH9
- Ostrowski, A.C., Laidley, C.W., 2001.** Application of Marine Foodfish Techniques in Marine Ornamental Aquaculture: Reproduction and Larval First Feeding. *Aquarium Sciences and Conservation*, 3, 191–204. DOI:10.1023/A:1011349931035
- Reguera, B., 1984.** The effect of ciliate contamination in mass cultures of the rotifer, *Brachionus plicatilis* O.F. Müller. *Aquaculture*, 40, 103–108. DOI:10.1016/0044-8486(84)90348-X
- Rønnestad, I., Yúfera, M., Ueberschär, B., Ribeiro, L., Sæle, Ø., Boglione, C., 2013.** Feeding behaviour and digestive physiology in larval fish: Current knowledge, and gaps and bottlenecks in research. *Rev. Aquac.* 5. DOI:10.1111/raq.12010
- Ruebhart, D.R., Cock, I.E., Shaw, G.R., 2008.** Brine shrimp bioassay: Importance of correct taxonomic identification of *Artemia* (Anostraca) species. *Environmental Toxicology*, 23, 555–560. DOI:10.1002/tox.20358
- Sajesh Kumar, N.K., Vikas, P.A., Thomas, P.C., Chakraborty, K., Jayasankar, J., Vijayan, K.K., 2014.** Quantitative genetic manipulation for nauplii size reduction of *Artemia franciscana* Kellogg, 1906 from Indian salinas and correlated changes in the polyunsaturated fatty acids (PUFA) profile. *Indian Journal of Fisheries*, 61, 69–73.
- Schipp, G.R., Bosmans, J.M.P., Marshall, A.J., 1999.** A method for hatchery culture of tropical calanoid copepods, *Acartia* spp. *Aquaculture*, 174, 81–88. DOI:10.1016/S0044-8486(98)00508-0
- Sorgeloos, P., Dhert, P., Candreva, P., 2001.** Use of the brine shrimp, *Artemia* spp., in marine fish larviculture. *Aquaculture*, 200, 147–159. DOI:10.1016/S0044-8486(01)00698-6
- Støttrup, J.G., 2006.** A Review on the status and progress in rearing copepods for marine larviculture. Advantages and disadvantages. Among calanoid, harpacticoid and cyclopoid copepods. *Avances en Nutrición. Acuicola VIII. VIII Simposio Internacional de Nutrición Acuicola*, 62–83.
- Thépot, V., Mangott, A., Pirozzi, I., 2016.** Rotifers enriched with a mixed algal diet promote survival, growth and development of barramundi larvae, *Lates calcarifer* (Bloch). *Aquaculture Reports*, 3, 147–158. DOI:10.1016/j.aqrep.2016.02.003
- Vagelli, A.A., 2004.** Significant Increase in Survival of Captive-bred Juvenile Banggai Cardinalfish *Pterapogon kauderni* with an Essential Fatty Acid-Enriched Diet. *Journal of the World Aquaculture Society*, 35, 61–69. DOI:10.1111/j.1749-7345.2004.tb01060.x
- Vite-Garcia, N., Simoes, N., Arjona, O., Mascaro, M., Palacios, E., 2014.** Growth and survival of *hippocampus erectus* (Perry, 1810) juveniles fed on artemia with different HUFA levels. *Latin American Journal of Aquatic Research*, 42, 150–159. DOI:10.3856/VOL42-ISSUE1-FULLTEXT-12
- Wittenrich, M.L., 2007.** The Complete Illustrated Breeder's Guide to Marine Aquarium Fishes: Mating, Spawning & Rearing Methods for Over 90 Species. TFH Publications, Incorporated.
- Woods, C.M.C., Valentino, F., 2003.** Frozen mysids as an alternative to live *Artemia* in

culturing seahorses *Hippocampus abdominalis*. *Aquaculture Research*, 34, 757–763. DOI:10.1046/j.1365-2109.2003.00882.x

Wullur, S., Sakakura, Y., Hagiwara, A., 2009.

The minute monogonont rotifer *Proales similis* de Beauchamp: Culture and feeding to small mouth marine fish larvae. *Aquaculture*, 293, 62–67. DOI:10.1016/j.aquaculture.2009.04.011

Yoshimura, K., Tanaka, K., Yoshimatsu, T.,

2003. A novel culture system for the ultra-high-density production of the rotifer, *Brachionus rotundiformis*—a preliminary report. *Aquaculture*, 227, 165–172. DOI:10.1016/S0044-8486(03)00501-5

Yúfera, M., Darias, M.J., 2007. The onset of exogenous feeding in marine fish larvae. *Aquaculture*.

DOI:10.1016/j.aquaculture.2007.04.050.

The role of live food in reproduction and rearing of marine ornamental fish

Sarvi B.^{1*}; Pourmozaffar S.¹; Alibeygi T.²

*bsarvi@ut.ac.ir

1-Persian Gulf and Oman Sea Ecology Research Center, Iranian Fisheries Science Research Institute, Agricultural Research Education and Extension Organization (AREEO), Bandar Abbas, Iran

2-Department of Fisheries, Faculty of Natural Resource, Urmia University, Urmia, Iran

Abstract

Successful reproduction and rearing of marine ornamental fish significantly depend on capturing, digesting, and assimilating sufficient amounts of live food. The most limiting factor in producing marine ornamental fish is the requirement for appropriately sized live food as a first feed. This issue is due to the small mouth size of many high commercial-value species. Therefore, the need for prey with the right size is one of the necessities in producing marine ornamental fish. In this regard, development and progress in the usage of new live food are required to expand this industry. The most common live food used in the rearing of marine ornamental fish larvae is rotifer and *Artemia*. These preys are not ideal in terms of size and especially nutritional aspects. Significant improvements in rearing marine ornamental fish larvae can be achieved by providing copepods and ciliates to feed them. Currently, various species of copepods can be successfully cultivated. The participation of copepods in the nutritional scheme of larvae, as exclusive feed or as a supplement to traditional prey such as rotifer and *Artemia*, is beneficial due to their high nutritional quality and a wider range of available sizes for different stages of larval development. Due to their small size, ciliates are a suitable food source for feeding the larvae of ornamental marine fish with very small mouth sizes. They have the characteristics of an effective live food, such as rapid reproduction, tolerance to high-density cultures, consumption of various food items, and the possibility of enrichment.

Keywords: Larvae, Marine ornamental fish, Reproduction and rearing, Live food